

Szekeres István /1940. 10. 25. Zsilák Ilona/ levéltári anyaga a HM. Hadtörténeti Levéltárában

Bevezetés:

Honvédségi anyagomat az 1990-es évek második felében **Zachar József ezredes** (a ZMTE tagja) segítségével sikerült a HM. Fekete Sas utcai Hadtörténeti Levéltárának a rendelkezésemre bocsátott személyi anyagomból egy magammal vitt füzetbe kézírással kimásolnom. Más lehetőség nem volt. Ezért a füzetből át kellett másolnom.

Különösen érdekelt (volna), hogy maradt –e valamilyen nyoma honvédségi anyagomban a Gyömrei Mihály növendéktársam őrszolgálatban történt lelövése kivizsgálásának; annak, hogy az egyik vizsgálatot végző hadnagy nekem is feltett egy kérdést:

„*Mondja, mi volt azokra a röpcédulákra írva?*” — De erre a rendelkezésemre bocsátott anyagban semmit nem találtam. Ekkor döböntem rá, hogy a „célpont” én voltam, előjáróimnak köszönhetem az életem, akik kivettek az őrségből. Gyömrei Mihálynak pedig majdnem az életébe került.

— *Szabó Lajos szds.* — kiskunfélegyházi sorkatonai szolgálatom szakaszparancsnokának a tisztiiskolai felvételem javaslatához írt, „agyondicsérő jellemzésem” következményét — amit Fazekas Lajos katonatársamtól tudtam meg — a **kimásolt anyagom végén visszatekintve**, röviden összefoglalom.

Érdekes, hogy századparancsnokként is Szabó Lajos szds. írta meg a felvételi javaslatot. Vajon, miért? Miért nem Balázs György szds. századparancsnok? —

Honvédségi anyagom

Az OLP. 246/963 06.12.-én kelt géptáviratára sorállományba helyezve MM. 7992. Alakulathoz.

1963.06.17. Tóth szds.

.....

1./ Feljegyzési lap

Szekeres István 1940 a. m.

2./ Az összeíró bizottság véleménye:

Szerény. Ellenforradalom után röpcédulát gyárt 3 évre felfüggesztve. Megbízhatatlan.

3./ A sorköteles látogatása során megállapított helyzet és javaslat:

Szülei elváltan élnek. A sorköteles édesanyjával él. Az édesapja a törvény által szabott tartásdíjat fizeti. Édesanyja 43 éves, egészséges, az Állatforgalmi Vállalatnál dolgozik, keresete 950 Ft. Vagyonuk nincs. Gyermek egyedül a sorköteles van.

A sorköteles most ősszel a 4. gimnáziumból érettségizik. Ellenforradalmi ténykedésük nem volt, büntetve nem voltak. Erkölcsi, politikai kifogás alá nem esik.

Bevonulása esetén különösebb probléma nem lesz, minthogy az érettségit nem tudja elvégezni. Bevonultatható.

látogató tiszt

Jellemzés I. fokon

Szekeres István honv. született 1940. Békéscsabán. A. neve Zsilák Ilona. Jelenlegi beosztása rádiótávírársz MN 5023/M Kiskunfélegyháza.

Politikailag képzett, egyetért pártunk politikájával, és a legmesszebbmenőkig támogatja is. Politikai foglalkozásokon aktív magatartást tanúsít, és a gyengébbeket segíti.

Erkölcsi helyzete: becsületes, jellemes karakter, egyéniség, káros szenvedélyei nincsenek.

Szakmailag jól képzett, az előírt anyagot a legjobb tudása szerint igyekszik elsajátítani, szorgalmas, és a szakasz kollektívájában igyekszik helyét megtalálni, társadalmi munkát szívesen vállal. A fentiek alapján tisztí iskolára javaslom.

Szabó Lajos szds.
szk. Pk.

Jellemzés II. fokon

*Politikailag jól képzett, az alosztályánál KISz politikai megbízatást is végez, agitátor.
Politikailag megbízható
Szakmailag jól képzett, a tanulás területén példamutató, és tanulmányi eredménye jó.
A fentiek alapján javaslom tisztí iskolára.*

Szabó Lajos szds.
szd. Pk.

Parancsnoki záradék:

A szd. Parancsnok jellemzésével egyetértek, nevezett felvételét javaslom az Egyesített Tisztí Iskolára.

*K.kunfélegyháza, 1962. júl. 10.-én
Szolgálatilag távollévő Pk. helyett
Cseppentő Ferenc őrnagy*

MSZMP 1962. dec. 22.
Békéscsabai Végrehajtó Bizottsága
Békéscsaba
II. Szabadság tér 17.

lkt. M. Pto/819/1962.
2

„Kilián György” Rep. Ti. Isk.
Szolnok

Kedves Elvtársak!

Kérésükre Szekeres Istvánról az alábbi információt küldjük meg:

Szekeres István 1940-ben született Békéscsabán. Apja: Szekeres József, foglalkozása 1949-ig kiskereskedő volt. Anyja Zsilák Ilona a Békéscsabai Állatforgalmi Vállalat dolgozója. Lakása Békéscsaba I. ker. Batthyány u. 4 sz. alatt van. Szülei különváltan élnek hosszabb idő óta. Apja tudomásunk szerint nyugatra diszidált. Nevezett a 8 osztály elvégzése után a Fodrász és Fényképész KTSz. Üvegező Részlegéhez került ipari tanulónak. 1957-ben vizsgázott le, mint szakmunkás. A KTSz vezető is és dolgozói véleménye alapján csendes, zárkózott, szófogadó és szorgalmas magatartású volt. 1956-os ellenforradalmi események alatt is rendesen viselkedett, nem tartozott a hőzöngők közé.

Békéscsaba, 1962. dec. 22.

Elvtársi üdvözlettel
Sitz György
Pts. főelőadó

Békéscsabai Konzervgyár
B. csaba

Bizalmas!

„Kilián György” Rep. Ti. Iskola
Tóth Imre szds. sz. ü. oszt. vez.
Szolnok Ajánlott!

Nálunk: 1963. jan. 18. 7/1963. Nálunk: Rózsáné
Tárgy: Információ.

Szekeres István /:1940. Zsilák Ilona:/ Békéscsaba, Batthyány u. 4 sz. alatti lakósról kértek Önök információt.

Elnézést kérünk a késői válaszáért, de ilyen nevű dolgozónk nem volt, s csak később jöttünk rá, hogy műszaki tanulóként tanult nálunk, mint a Nagykőrösi „Toldi Miklós” Tanulóiskola Békéscsabán kihelyezett osztályának hallgatója. Egész rövid ideig volt itt és tanulmányi vezetője és tanulótársai véleménye alapján az itt eltöltött idő alatt ellene semmi kifogás nem merült fel.

Tekintettel azonban, hogy hallottunk olyat, hogy az ellenforradalom alatt, ill. után volt valamilyen ténykedése, felvettük a kapcsolatot a Békéscsabai „Rózsa Ferenc” Gimnáziummal bővebb információ megszerzése érdekében.

A tőlük kapott tájékoztatás szerint nevezett ügyével a Gyulai Megyei Bíróság foglalkozott a B. 1234/58—3. sz. ügyirat szerint, amit a gimnáziumnak is megküldtek.

Kérjük, hogy további információt a Gyulai Megyei Bíróságtól kérjék meg.

Eltársi üdvözzel:

Zelenyánszky György
igazgató

Rózsa Imréné
szem. vez.

(Kézzel írt:
„OLP 246/963. 06. 12-én érkezett
géptávirat áthelyezve sorállományba
az MN 79992 alk.-hoz
63.09.12. Tóth”

Javaslat

Szekeres István /:1940. Zsilák Ilona:/ műszaki növendék 1962. 10. 01.-től teljesít szolgálatot a „Kilián György” Rep. Tiszti Iskolán, mint műszaki növendék.

Kereskedő családból származik, jelenleg különváltan él.

Családi állapota: Nőtlen.

Polg. isk. végz.: gimn. érettségi.

Katonai iskolája 5 hónap rep. műszaki ti. iskola.

Állandó lakása: Békéscsaba I. Batthyány u. 4. sz.

Idegen nyelvet nem beszél.

Általános iskolai tanulmányai befejezése után kezdte el szakmai tanulását, sikeres vizsgája után gimnáziumi tanulmányait kezdte el és fejezte be jó eredménnyel.

A hadseregben 1962. január 25.-én Kiskunfélegyházára Pf. 5023. alakulathoz vonult be tényleges katonai szolgálatra. Beosztása:/:táv. gépíró:/ távírász.

A „Kilián György” Rep. Ti. Iskolára műszaki tiszti tagozatra 1962. 05. 14.-én vonult be, különleges szakcsoportba került.

Tanulmányi előmenetele félévi záraskor 3,44 Jó képességű, szorgalmas, de nem következetes. Szakmai tárgyakból gyengébb a társ. tudomány tárgyaknál.

Összegezve jó átlagot ért el. Testnevelésből gyengén áll, bátortalanság, fizikai gyengeség különösen a szertorna gyakorlatoknál, az erőhiány jellemzi.

Jellemző vonásai: csendes, szerény, kifokú befelé fordultság. Ideges természetű saját hibáján kívül beszéd-hibájából eredően, gátlásai vannak, amely akadályozza tudásának teljes értékű kifejtésében. Ez a fogyatékosága emberi tevékenységére is kihat, pl. fellépésében, határozottságában, alakiságában jelentkező hibáiban.

Szorgalmának, akaraterejének növelésével javíthatja.

Katonai fegyelme, rátermettsége, magatartása átlagos. Ápoltsága, belrendje jó, fegyverzetét, szerelvényét rendben tartja.

Parancsokat igyekvően, maradéktalanul végrehajtja.

Dicsérve, fenyítve nem volt.

Közösséghez való viszonyában jó tulajdonságairól, a munkához való aktív részvételtől szereztem tapasztalatokat.

Különös érdeklődési köre a politikai irodalmak tanulmányozása.

Szeret olvasni. Kisz munkában amennyiben megbízást kap, elvégzi, kezdeményező tevékenységéről ismereteim nincsenek. Kulturális jellegű munkát nem végez, szakkörben, művészeti csoportban nem tevékenykedik.

Társai közt szerényen dolgozik, társai szeretik.

Összegezve: munkájában eddigi tapasztalatom alapján hivatás választásának komolyságáról, céltudatosságáról tett bizonyosságot.

Rátermettség, fegyelemben, hozzáállásban átlagos szintet tartja.

Felsorolt hibáinak, hiányosságainak kijavítási módja szorgalmának, akaraterejének növelésében rejlik. Alapos segítő neveléssel átlagon felüli eredmények elérésére képes.

Szolnok, 1963. március 23.

Mihályi Endre szds.
tag. szd. pk.

A tagozatparancsnok jellemzésével egyetérték. A Gyulai Megyei Bíróságtól leküldött ítélet alapján, valamint az Iskola elhárító tiszt tájékoztatása szerint a közelmúltban Szekeres növendék ellenforradalom utáni időszakban végzett tevékenységéről, Békéscsabán tablós kiállításon mutatták be tevékenységét.

Ezek alapján nem méltó Szekeres növendék a tiszti iskola elvégzésére, javasolom az iskolából való eltávolítását.

Szolnok, 1963. április 10.

Rajcsányi József őrgy.
Isk. Pk. Tan. h.

Iskola parancsnok véleménye.

A javaslattal egyetérttek, döntés végett felterjesztve.

Szolnok, 1963. április 23.

/:Brassói Tivadar alez. iskola pk.:/

OLP 246/1963.6.12.
Géptáv. soráll. helyezve
Pf. 7992

.....

Feljegyzés

Szekeres István /1940. Zsilák Ilona/ I. éves repülő műszaki növendék.

1962. október óta teljesít katonai szolgálatot.

A csapatgyakorlat letöltése után 1962. október 1.-vel áthelyezésre került a „Kilián György” Repülő Tiszti Iskolára.

Nevezett jó képességű, szorgalmas, fegyelmezett növendék. Esetenként azonban hanyagság is tapasztalható nála.

Szekeres növendék csapathoz történő áthelyezését az ellenforradalom utáni cselekedete miatt javasolják. Nevezett az 1957. és 58-as években röpcédulák gyártásával és szórásával államrend elleni izgatás bűntettét követte el. Ezért a bíróság 1958-ban 1 év — 3 évre felfüggesztett — börtönbüntetésre ítélte.

1962-ben a Békés Megyei Rendőrkapitányság egy tablós kiállításon — fénykép felvételekkel — többek között nevezett ellenforradalmi tevékenységét is bemutatta. E kiállítást az egész megyében bemutatták. Figyelembe véve a körülményt, Szekeres növ. személyét ezzel nagy mértékben kompromittálták. Nevezettel ezt személyesen is közöltem, amit tudomásul is vett. Áthelyezését Szilágyi György elvtárs is javasolja.

Az előzőek következtében nevezettnek a tiszti iskoláról történő áthelyezését javaslom.

Bp. 1963. május 25.-én
Komáromi János őgy.

.....

MEGJEGYZÉSEM: *Velem sem Komáromi őgy. és más sem beszélt! Csak 1963. június 15.-én, szombaton szólt a napos, amikor délben a körletünkbe mentünk délben. Ekkor Mihályi szds. közölte, hogy a jövő hét elején áthelyeznek a reptérkarbantartókhoz.*

Ekkor kifaggattam, hogy hol lehet fellebbezni, de azt a választ kaptam, hogy ez eldöntött tény. De azt még megmondta, hogy a HM. Személyügyi Főcsoport Főnökségen. Ekkor kértem egy eltávozást, hogy hazamenjek Edesanyámhoz. Az engedélyt rögtön kiállította.

ISMÉTELT MEGJEGYZÉSEM az alábbi „Jelentés”-hez: *Velem sem Komáromi őgy. és más sem beszélt a „döntés előtt”! Csak 1963. június 15.-én, szombaton szólt a napos, amikor délben a körletünkbe mentünk délben.*

Magyar Néphadsereg
Személyügyi Főcsoportfőnökség

Jelentés

Jelentem, SZEKERES ISTVÁN /:1940. Zsilák Ilona:/ a „Kilián György Repülőtiszi Iskola volt I. éves repülő műszaki növendéke 1962. januárjában vonult be sorkatonai szolgálatra. Nevezett 1962. júliusában kérelemmel fordult a honvédelmi miniszter elvtárshoz tiszti iskolai növendék felvétele ügyében. Felvételét — erkölcsi és politikai megbízhatósága és példamutató magatartására való tekintettel — parancsnokai javasolták.

Szekeres István a tiszti iskolán sikeres felvételi vizsgát tett. A felvételnél probléma volt nevezettnek az ellenforradalom utáni magatartása, valamint a rá vonatkozóan 1958-ban hozott — 1 év, három évre felfüggesztett börtönbüntetés — bírósági ítélet.

Figyelembe véve azt, hogy cselekményét önéletrajzában leírta, és hogy a felfüggesztés határideje már 1961. őszén lejárt, s így — a Büntető Törvénykönyv idevonatkozó rendelkezése értelmében — büntetlen előéletűnek minősül, a tisztiiskola felvételi bizottsága úgy döntött, hogy Szekeres Istvánt felveszi növendékei sorába.

Nevezett a tiszti iskolai tanulmányait 1962. október 1.-én kezdte meg. A tiszti iskolán magatartása és tanulmánya tekintetében megfelelt a követelményeknek.

A tiszti iskola elhárító tisztje 1963 januárjában értesítést kapott, hogy Szekeres növendék ellenforradalmi ténykedéséről és a bírósági eljárásról a Békés megyei belügyi szervek tablókat készítettek.

E tablókat 1959 – 1963-ig Békés Megye egész területén bemutatták. Az a tény, hogy Szekeres István a tiszti iskola növendéke lett és még abban az időben is megye szerte ismertették ellenforradalmi cselekményeit, súlyosan kompromittálta a tiszti iskolát.

Ezért a „Kilián György” Repülő Tiszti Iskola parancsnoka az elhárító szervek javaslatára kérte az Országos Légvédelmi Parancsnokságtól Szekeres növendék sorállományba helyezését.

Rocsa alezredes, a repülő csapatok főnöke Szekeres növendék elhelyezését a következőkkel indokolta. „Szekeres növendék magatartása és tanulmányi eredménye ellen jelenleg kifogás nincs, de mivel ellenforradalom utáni cselekményeit Békéscsabán tablón, propaganda céljából még jelenleg is felhasználják, nem lenne helyes ha a Néphadsereg tisztjének felavatnánk. Eltávolítását javaslom.”

Szilágyi László v.örgy. ezzel a javaslattal egyetértett.

A döntés előtt Szekeres növendékekkel beszéltünk. Tájékoztattuk, hogy elhelyezése, nem az általa is beismert bírósági ítélet következménye, hanem a kopromittáló indokok, amelyeket az előljáró parancsnokok megállapítottak.

A Szemü Főcsoportfőnökség részéről az áthelyezéssel Nagy Károly ezredes, szervezeti és tartalékos tiszti csoportfőnök egyetértett és legénységi állományba, saját hatáskörbe történő áthelyezés végett, a felterjesztést visszaküldte az OLPK-nak.

Az áthelyezés után Szekeres Józsefné, nevezett édesanyja levélben kérte meghallgatását.

Személyes beszélgetés során a döntést tudomásul vette. Kijelentve, hogy további intézkedést nem kíván tenni.

Következtetések:

1. Szekeres növendék ügye tanulságos az ellenforradalom idején hibákat elkövetett személyek elbírálása szempontjából. Szekeres növendék őszintén, becsületesen áll elkövetett hibájához,

azonban ténykedésének utólagos következményei olyan széleskörűen ismertek lakóhelyének közvéleménye előtt, hogy a kompromittált helyzet miatt nem lenne helyes a tisztté avatás. Hiba történt felvételnél, hogy a várható körülményt nem mérlegelte a felvételi bizottság.

2. Tiszti iskolák felvételi rendje jelenleg hézagos, sok kérdés nincs világosan és egyértelműen rendezve, ezért dolgozunk egy olyan tervezeten, amely meghatározza valamennyi katonai tanintézetbe a felvétel rendjét.

1963. szept. -n

Feltesztem:

Kovács Ferenc vezérőrnagy
Szem. Főcsop. Főnök min. h.

**HONVÉDELMI MINISZTERIUM
REHABILITÁCIÓS BIZOTTSÁGA**

1. számú példány

Nyt. szám: 9/1043/1994.

**SZEKERES ISTVÁN
(1940. Zsilák Ilona)**

Budakalász
Árvácska u. 10.
2011

Tisztelt Szekeres Úr!

Örömmel tudatom, hogy a Magyar Honvédségnél folyó rehabilitáció keretében javaslatot tettünk az Ön előléptetésére.

A Honvédelmi Miniszter úr a javaslatot elfogadta és a 20/1995. számú határozatával előléptette

FŐHADNAGGYÁ

Több évtizedes méltánytalan mellőzés után a Honvédelmi Miniszter úr elrendelte a honvédség kötelékéből önhibájukon kívül kivált, rehabilitált volt hivatásos katonák részére a nyugállományú katonákat megillető jogosultságok biztosítását a szolgálati nyugdíj kivételével. Így például a Magyar Honvédség egészségügyi intézményeiben való ellátást, üdülési lehetőség igénybevételét, a tiszti klubok látogatását.

Kérem, amennyiben igénybe kívánja venni a kedvezményeket, keresse fel a lakóhely szerint illetékes megyei Hadkiegészítő Parancsnokság Szociális-Érdekvédelmi és Ügyfélszolgálati Alosztályát. A honvédségi nyugdíjas igazolvány kiállításához kérem szíveskedjen magával vinni egy darab 4x4-es fényképet.

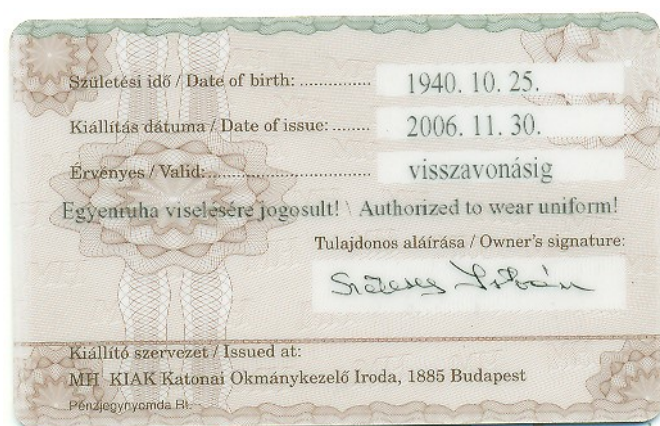
Megtisztelő számunkra, hogy a fentiekkel is hozzájárulhatunk az elszenvedett sérelmek enyhítéséhez.

Budapest, 1995. március 21. n.

Tisztelettel:

Nemes László
Nemes László ezredes
osztályvezető

Visszatekintő összefoglalásom

Egy év szolgálathalasztás után Kiskunfélegyházán, a Hadosztály Híradó Zászlóaljában kezdtem meg géptávirásként sorkatonai szolgálatom.

A hadosztályparancsnok: Hodosán ezredes volt. Zászlóaljparancsnok Giczy őrnagy, századparancsnokom Balázs György szds., — az akkor már teljesen ősz, 32 éves százados. Eskütétel után engem választott századírnoknak. Ő tudta, tudhatta, hogy miért. Én rendes embernek ismertem meg.

— Már 1962. júniusa lehetett, amikor ellenőriztük, hogy ki hányszor volt szabadságon és eltávozáson. Ekkor kiderült, hogy én még egyszer sem, mert nem is kértem. Rögtön elküldött 5 nap szabadságra.

Szabadságom alatt felkerestem Huszár Rezsőt, a Békés megyei Népújság olvasó-levelező szerkesztőjét a Szerkesztőségben, akivel 1961-ben, a megyei írócsoport fiatal tagjaként egy író-olvasó találkozási este is együtt mentünk Elekre.

Beszélgettünk, s pár mondatban elmondtam, hogy milyen durván egzecírozva bánik velünk, újoncokkal egynémely őrzetető, amikor a tiszték már hazamentek. Éjjelenként üvöltve többször is riadóztatnak; az ágyak alatt kúszva kell minden ágy alatt bemondani a hazafelé tartó vonatok vasútállomásait, stb. Stb. Stb.

Talán két hét sem telt el, amikor megjelent egy ismeretlen őrnagy, s engem kiküldtek a századparancsnoki irodából, majd behívtak, és megkért Balázs György századparancsnokom, hogy a szomszédos szakaszparancsnoki irodában írjam le a véleményem a század „öreg katona” tiszteseiről. Én pedig, pontosan, indokolva, — leírtam mindenkiről a véleményem. Nem fukarkodva a dicséretekkel sem, hogy kiket tartok példamutatóknak.

— Akkor mutatkozott be az őrnagy, hogy XY vezérőrnagy küldte, mert Huszár Rezső újságíró kérte, hogy közölje a Néphadsereg az általa írt cikket, amelyben piros ceruzával voltak aláhúzva a **tőlem szó szerint idézett** szavaim és mondataim!

Hirtelen nagyon melegem lett, mert tilos volt bármit is bárkinek elmondani, ami a Hadseregen belül történik. Rendkívül kellemetlen volt valahogy magyarázkodnom, hogy Huszár Rezső bizonyára félreérthette a szavaimat...

(Máig nem tudom eldönteni, hogy ártani akart nekem, vagy épp ellenkezőleg. A III/III-as irataimból tudtam meg, hogy 1958-ban, a nyomozás során minden megjelent írásomat kikérték a Népújság Szerkesztőségétől!) Jól ismerhette a múltamat.

— Másnap magához kéretett B. Kis őrnagy zászlóalj pol. helyettes, akivel századírnoikként igen jó kapcsolatom volt, mert irodalom szerető és értő katona volt.

— „*Szekeres elvtárs! Miért nem hozzám jött ezekkel a problémákkal?*” — kérdezte sértetten.

— „Már hogy tehettem volna. Őrnagy elvtárs mondta a tiszteteknek: „*Hajtsátok meg őket, hogy vért pisáljanak!*”

Én embert még úgy elfehéredve elvörösödni nem láttam. Többen rövidebb-hosszabb fogdabüntetést kaptak. Köztük Bozsóki László őrv. rajparancsnokom is (Nagyatádról), a hatalommániás vadállat.

Pár napra rá a századparancsnoki irodában beszélgettek arról a tiszték, hogy minden érettségizett tisztet *felvételi nélkül, bármilyen egyetemre felvesznek.* Aztán kihirdettek egy körözüvényt, hogy érettségizettek jelentkezhetnek hivatásos tisztiiskolákra.

— Ekkor úgy döntöttem, hogy jelentkezem a Kilián György Repülőtisztis Iskolára, mert felcsillant a lehetősége előttem, hogy *ily módon majd egy „mellékkapun át” be tudok jutni egyetemre.* B. Kis őrnagy pol. helyettestől kaptam egy nyomtatott brosúrát, hogy milyen kérdésekre kell feleletet adni az önéletrajzban, amelyben leírtam fiatalkorú elítélésem, és azt is, hogy már a próbaidő is letelt.

— Azt hiszem, nagyon meg akartak szabadulni tőlem, ezért írt Szabó szds. mindkét javaslatába agyondicsérő politikai valótlanosságokat is. Hiszen, nem voltam még KISZ tag sem! — nemhogy KISZ agitátor...

S bár hajózőnak jelentkeztem, mert nagyon szerettem volna repülni (Csabán az MHSZ Repülőklubból is kirúgtak!), — a felvételi vizsga végén a Bizottság egyik tagja megkérdezte tőlem: „*Számíthatunk Önre műszaki tisztként?*” — s én rövid gondolkodás után igent mondtam. Így vetek fel a Kiliánra.

— Amikor megjött az áthelyezési parancs, épp én voltam szolgálatban, a hadosztály hírközpontjában, a közvetlen HM összeköttetést biztosító R 40-es rádiónál. Így, én tudtam meg először, hogy felvettek a Kiliánra.

Elbúcsúztam a század szolgálatvezetőjétől is, a „*jutasi*” *Bernáth főtörzstől* is, aki szikár fizikai megjelenésében és öltözetében, de léte minden mozzanatában az „*abszolút katona*” volt számomra. Beszélni és beszélgetni is csak olyképp tudott szavakra szaggatott, reszelős hangján, mint aki vezényszavakat mond. Ő vezette fel jelentve, minden reggel a kihallgatást, amin századírnoikként nekem is részt kellett vennem.

— Egyszer — hosszabb ideig várakoztunk felsorakozva Balázs századosra, amikor valamihez fűzve mondta:

„*Géppuskás voltam a háborúban. Úgy hulltak előttem a ruszók, mint mikor arattam a búzát!*” — s én riadtan néztem körül: Mi lesz még ebből...?! — De nem lett semmi.

— Amikor odamentem hozzá elbúcsúzni, az öreg katona könnye kicsordult, úgy mondta nekem: Hosszú katonai pályafutása alatt csak egyszer volt fenyítve. Miattam. Egy hét fogdát kapott. (Mert őt is megemlítettem Huszár Rezsőnek, hogy fogkefével kellett a parki utak fűrészfogra állított szegélykő tégláit a parancsára letakarítani.) S elmondta még, hogy öelőtte nem volt olyan lehetőség, hogy tisztiiskolára mehessen.

— Aztán, úgy 1965-ben, vagy 66-ban összetalálkoztam *Fazekas Lajos kiskunfélegyházi katonatársammal a Rákóczi úton*, aki utódom lephetett az „*írnokságban*”.

A kölcsönös üdvözlés után kissé gúnyosan mondta: „*Mi az? Lebuktál? Kirúgtak a tisztiiskoláról? Miattad az egész századot „szétrobbantották*”. És felsorolta, hogy kit, kiket hová helyeztek. Balázs Györgyöt Vácra. Elmondta kérdésemre, hogy Bozsóki László őrvezetőként szerelt le. Nem léptették elő.

— Akkor, — ott tudtam meg Fazekas Lajostól, hogy nem maradt következmények nélkül az sem, hogy Kiskunfélegyházán előljáróim javasoltak a tisztiiskola elvégzésére.